

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА

Биолошки лекови

Мај 2023

Стандард 4. Квалитет студијског програма

Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

У оквиру специјалистичких академских студија (САС), акредитован је студијски програм Биолошки лекови на српском језику, од 2012. године. Одлуке о акредитацији студијског програма и уверење о акредитацији високошколске установе доступни су на интернет страници Факултета (<http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/-/573/akreditacija/>).

Упис студената се врши сваке године уз сагласност Универзитета у Београду. Укупан број уписаних студената у школској 2020/21, 2021/22 и 2022/23. години, на САС Биолошки лекови, приказана је у оквиру Табеле 4.1.

Исходи учења и стручна оспособљеност након завршетка студија за студијски програм специјалистичких академских студија Биолошки лекови представљен је на интернет страници Факултета (<http://pharmacy.bg.ac.rs/files/Programi/Specijalisti%C4%8Dke%20studije/Specijalisti%C4%8Dke%20akademske%20studije/2021/bioloski%20lekovi.pdf>).

На Факултету се спроводе утврђени поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија.

За одржање квалитета специјалистичких академских студија задужена је Комисија за последипломску наставу - специјалистичке и мастер академске студије која се састаје најмање једном месечно и која решава сва питања у вези са последипломском наставом и то: разматра пријаве кандидата и тема специјалистичких радова, разматра и даје предлоге за именовање ментора из праксе, разматра предлоге нових студијских програма на овом нивоу студија, учествују у припреми одговарајућих правилника и сл.

Од 2013. године од када је формирана, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија (КПУКПС) у континуитету прати и анализира квалитет наставе на специјалистичким академским студијама, даје иницијативе за одређене активности и предлоге за измене и допуне програма у циљу побољшања квалитета и ефикасности наставе на последипломским студијама. Ова комисија је током претходног периода настојала да унапреди постојећи институционални механизам обезбеђења квалитета специјалистичких академских студија и повећа ниво доказа да су студенти последипломских студија упознати са системом обезбеђења квалитета у високом образовању и процесом самовредновања, шта он представља, како се остварује и какву улогу имају студенти у овом процесу. КПУКПС је припремила материјал и поставила на електронску платформу Мудл, како би студенти могли приступити у било ком тренутку и са било ког места и упознати се са системом обезбеђења квалитета и неопходности учешћа у анкетирању и процени квалитета за процес самовредновања. Број студената који се одазвао овој активности није задовољавајући и у наредном периоду ће КПУКПС организовати да се ова активност спроводи од стране Студентске службе, непосредно по упису на специјалистичке академске студије.

Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија периодично (2016, 2019, 2021, 2022) спроводи анкетирање студената специјалистичких академских студија. Одговарајући упитници за сваки од наведених видова последипломских студија припремљени су по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association*

for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12). Попуњавање упитника је анонимно. Резултати анкета студената на САС Биолошки лекови приказани су прилогу 4.1. и прилогу 5.1.

На основу налаза спроведених анкетирања КПУКПС је у претходном периоду формирала образац о превентивним и корективним мерама за унапређење квалитета специјалистичких академских студија са навођењем налаза, превентивних/корективних мера, роком за реализацију и одговорним лицем за спровођење дефинисане мере, а у циљу побољшања квалитета специјалистичких академских студија. КПУКПС ће периодично анализирати спровођење превентивних и корективних мера.

Успешност студирања представљена је преко броја и процента дипломираних студената (у односу на број уписаних студената) (Табела 4.2.) и просечног трајања студија.

Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

Током јануара и фебруара 2023. године, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетирање електронским путем међу послодавцима који запошљавају специјалисте фармације који су завршили специјалистичке академске студије на Универзитету у Београду - Фармацеутском факултету у периоду 2019-2022. године. Циљ Анкете је да се процени и унапреди квалитет студијских програма специјалистичких академских студија на Универзитету у Београду - Фармацеутском факултету.

Анкета је припремљена по узорку на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*, при чему су додата потребна питања. Анкета се састојала из 15 питања (7 питања отвореног типа и 8 питања затвореног типа). Попуњавање анкете је било анонимно, са тим да су се послодавци изјашњавали о називу и делатности припадајуће компаније/установе и функцији коју у њој обављају, као и о студијском програму специјалистичких академских студија који су запослени завршили.

На послат упит добијено је укупно 5 одговора од послодаваца. Питања/добијени одговори су груписани у три категорије:

- I. Подаци о послодавцу (питања 1-3)**
Анкету су попунили послодавци на различитим функцијама, из компанија/установа које се баве различитим фармацеутским делатностима (наведено у одговорима на питања 1-3).
- II. Подаци о специјалистима фармације (питања 4-7)**
Укупан број запослених у компанијама/установама послодавца који су попунили анкету се креће између 70 и 3000, при чему број запослених са дипломом специјалисте фармације износи од 5 до 30.
Резултати Анкете се односе на специјалисте фармације који су завршили студијске програме: Фармацеутска здравствена заштита (50% одговора испитаника), Биолошки лекови и Индустријска фармација (по 25% одговора испитаника). За остале специјалисте фармације који су завршили студијске програме Фармакотерапија у фармацеутској пракси, Биохемијска дијагностика, Фармацеутски менаџмент и маркетинг, Фармакоекономија и фармацеутска легислатива и Индустријска фармација није било попуњених анкета. Специјалисти фармације који су евалуирани овом анкетом распоређени су за обављање различитих послова (наведено у одговору на питање 7).
- III. Евалуација специјалиста фармације (питања 8-15)**
Подједнак број испитаника (по 40%) сматра да је факултет делимично и довољно припремио специјалисте фармације да извршавају своје радне задатке, док дупло мањи број испитаника (20%) сматра да су специјалисти фармације у потпуности

припремљени да обављају своје радне задатке. Нико од испитаника није одговорио да су специјалисти фармације недовољно припремљени да обављају своје радне задатке. Исти број испитаника (по 40%) сматра да су знања и вештине које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија значајно или у довољној мери допринели побољшању квалитета њиховог рада, 20% испитаника сматра да је овај допринос изражен делимично, док нико од испитаника није одговорио да је овај допринос незнатан.

Слични одговори су добијени и на следеће питање које се односи на процену доприноса знања и вештина које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија на побољшање квалитета рада у компанији/установи. Према одговорима, по 40% испитаника сматра да је овај допринос значајан или делимичан, док 20% испитаника сматра да је овај допринос изражен у довољној мери.

По питању рангирања значаја знања и вештина специјалиста фармације (оценом од 1 - није значајно до 5 - веома значајно), највећи број испитаника сматра да подједнаки значај за компанију/установу имају Стручна знања и вештине и Развијеност радних навика (просечна оцена 4,4), затим следе Самосталност у раду и Тимски рад (просечна оцена 4,2), а најмањи значај имају Способност решавања практичних проблема, Стваралачки начин размишљања, Ниво организационих знања и вештина и Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,0). Генерално је значај за компанију/установу свих наведених знања и вештина специјалиста фармације оцењен у довољној мери значајан (просечне оцене $\geq 4,0$).

Што се тиче нивоа знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија, највише су оцењени Самосталност у раду и Тимски рад (просечна оцена 4,4), затим следе Стручна знања и вештине и Развијеност радних навика (просечна оцена 4,2), Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,0), и најмање значајни Способност решавања практичних проблема, Стваралачки начин размишљања и Ниво организационих знања и вештина (просечне оцене 3,8). Нивои свих наведених знања и вештина специјалиста фармације су оцењени делимично значајним (просечне оцене $\geq 3,8$). Разлика између оцене значаја знања и вештина специјалиста фармације за компанију/установу и новоа датих знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија је за сва подпитања иста (разлика износи 0,2), док код Способности преношења знања и вештина не постоји никаква разлика.

Четири петине испитаника (80,0%) је одговорио да је запосленима у великој мери додељен виши ниво одговорности у оквиру компаније/установе након завршетка специјалистичких академских студија, а 20,0% испитаника је навела да је одговорност запослених специјалиста фармације делимично повећана.

Нешто више од половине испитаника (60,0%) је мишљења да се при запошљавању стручног кадра из области Фармације у компанији/установи у великој мери даје предност кандидатима који имају завршене специјалистичке академске студије, док по 20,0% испитаника сматра да специјалисти фармације имају делимичну или чак и незнатну предност приликом запошљавања.

Неки од испитаника (4 испитаника) су навели предлоге како је могуће унапредити квалитет студијских програма специјалистичких академских студија на Фармацеутском факултету (конкретни предлози су наведени у одговору на питање бр. 15).

Студенти учествују у редовним и периодичним евалуацијама студијских програма путем анкета.

Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетирање електронским путем у периоду од јуна до средине децембра 2022. међу студентима специјалистичких академских студија (САС) непосредно пре завршетка студија, или по стицању звања специјалиста фармације за модул **Биолошки лекови** на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду.

Попуњавање анкетног упитника је било анонимно и пружени одговори служе искључиво у сврху процене квалитета студијског програма и његово унапређење. Упитник је садржао укупно 52 затворена питања и 1 питање отворено за коментаре.

На послат упит, укупно је добијено **10 одговора**. Питања/добијени одговори су груписани у неколико категорија:

I. Општи део (питања 1-4)

Највећи број студената (40%) на овом модулу САС завршило је Фармацеутски факултет Универзитета у Београду, док је по 30% студената завршило основне студије на неком од других факултета Универзитета у Београду или пак на неком од других универзитета у Србији. Код 50% анкетираних је од завршетка основних студија до уписа на САС прошло 1-3 године, код њих 30% прошло је 5-10 година, а код 20% између 4 и 5 година. Сви анкетирани полазници су током похађања специјалистичких студија били запослени са пуним радним временом (100%). Везано за изворе финансирања, 70% студената је самостално финансирало студије, док је 30% школарина финансирано од стране послодавца.

II. Питања у вези уписа (питања 5-9)

Резултати анализе показују да је већина анкетираних (80%) прве информације о САС добила са интернет странице Фармацеутског факултета, док се извршен број информисао од стране колега који су већ уписали/завршили специјализацију (10%) или од стране послодавца (10%). Сви анкетирани полазници (100%) сматрају да су критеријуми за упис били у потпуности јасни. Већина испитаника (90%) је на почетку студија (по упису) била у потпуности информисана о својим правима и обавезама као студента САС, док се њих 10% изјаснило да је било информисано у довољној мери. Уводне информације о САС дате од стране руководиоца модула на почетку студија (по упису) биле су у потпуности задовољавајуће за већину испитаника (90%) или углавном задовољавајуће (10%). Сви испитаници (100%) сматрају да су у оквиру уводних информација датих од стране руководиоца, добили информације у вези квалитета реализације наставе и студијског програма, о значају њиховог мишљења за праћење и унапређење квалитета САС, те да су захтеви у вези са тим били јасни.

III. Квалитет наставног процеса (питања 10-19)

Већина испитаника (80%) сматра је организација теоријске и практичне наставе била у потпуности усклађена са њиховим потребама и могућностима (професионалним и личним обавезама), док 20% испитаника сматра да је била углавном усклађена. Планови и распоред теоријске и практичне наставе су били у потпуности познати пре почетка одговарајућег семестра, према изјашњавању свих (100%) испитаника. Такође, сви испитаници (100%) сведоче да се настава у потпуности спроводила према унапред дефинисаном плану. Већина испитаника (90%) наводи да су на почетку наставе у потпуности биле доступне информације у вези предмета, начинима оцењивања, литературе, као и наставницима и сарадницима који реализују наставу, осим њих 10% који наводе да су назначене информације биле углавном доступне. Задовољство простором у коме се одвијала настава/вежбе и расположивом опремом за рад у току специјалистичких студија било је потпуно за све испитанике (100%). Интерактивност наставе у току САС је била оцењена као задовољавајућа у потпуности за 70% испитаника, углавном задовољавајућа за 20% испитаника и делимично задовољавајућа за њих 10%. Укључивање практичних примера у наставу било је задовољавајуће у потпуности за већину анкетираних студената (80%), а било је и оних који ипак сматрају да је углавном задовољавајуће (10%) или незадовољавајуће (10%). Настава на САС је подстицала на размишљање и креативност у потпуности према мишљењу 50% испитаника, у великој мери (30%) или делимично (20%), док је на самосталност у раду

подстицала у потпуности (50%), делимично (30%) или у великој мери (20%). Подстрек за примену стечених знања већина испитаника је препознала у потпуности (70%), а изврстан број полазника сматра да их је настава подстицала на примену стечених знања у великој мери (10%), делимично (10%) или недовољно (10%).

IV. Квалитет студијског програма (питања 20-38)

Наставни садржај САС је био усклађен са потребама савремене фармацеутске/биохемијске праксе у потпуности према мишљењу већине испитаника (80%) или је био углавном (10%) односно делимично (10%) усклађен. Број предмета је био у потпуности адекватан плану и програму студија према мишљењу свих испитаника (100%). Садржај предмета који је одслушан на САС оцењен је као високо квалитетан (80%) или задовољавајуће квалитетан (20%). Што се обимности садржаја предмета тиче, 88,9% испитаника га оцењује као високо квалитетан, а 11,1% да је задовољавајућег квалитета. Највећи број испитаника (90%) је оценио теоријску наставу на обавезним предметима као висококвалитетну, док 10% сматра да је била задовољавајућег квалитета. Квалитет практичне наставе оцењен као висококвалитетан од стране 60% испитаника или задовољавајући од стране 20% испитаника, док 20% анкетираних оцењује практичну наставу као нискоквалитетну. Квалитет изборних предмета у смислу садржаја и обимности је оцењен као висок (70%), задовољавајући (20%) или делимично задовољавајући (10%). Већина испитаника (90%) сматра да су наставни материјали и предложена литература за учење/израду семинарских радова/домаћих задатака и припремање испита/колоквијума били адекватни у потпуности, док 10% сматра да су задовољавајући. Већина испитаника (70%) је била у потпуности задовољна библиотечким и информатичким ресурсима Факултета, 20% је било делимично задовољно, а 10% углавном задовољно. Испити су били адекватно конципирани у потпуности према мишљењу 70% испитаника, односно делимично (20%) или углавном (10%) према мишљењу осталих полазника. Готово сви испитаници (90%) сматрају да су методе оцењивања биле у потпуности усклађене са садржајем и обимом предмета и активностима студената, док 10% сматра да су биле углавном усклађене. Сви испитаници (100%) сматрају да је начин оцењивања од стране наставника био објективан и коректан у потпуности, као и да је однос наставника и сарадника према студентима био професионалан (објективан, коректан и етичан) у потпуности. Квалитет рада и ангажовање наставника и сарадника који су учествовали у реализацији ове академске специјализације оцењени су као адекватни у потпуности од стране 90% испитаника, а као углавном задовољавајући од стране 10% испитаника. Наставници и сарадници били су у потпуности на располагању за консултације (100%) полазницима САС. Ангажовање ментора оцењено је као адекватно у потпуности од стране већине (90%) или као углавном задовољавајуће (10%). Већина испитаника (90%) сматра да су ментори показали заинтересованост за усклађивање теме специјалистичког рада са интересовањима кандидата у потпуности, док њих 10% сматра да је заинтересованост била присутна у довољној мери. Да су били вођени (подржани) од стране свог ментора у потпуности на адекватан начин, те да би истог сигурно препоручили изјаснила се већина кандидата (90%), док њих 10% процењује да је довољно добро вођена и да би вероватно препоручили свог ментора другим студентима.

V. Подаци о ангажованости студената и постигнутим исходима учења (питања 39-47)

Већина испитаника (80%) је у потпуности задовољна ангажовањем у оквиру САС, а 20% њих је углавном задовољно. Сви анкетирани полазници (100%) су у потпуности задовољни постигнутим резултатима у оквиру овог модула САС. За савладавање градива на предметима САС посматрано по једном ЕСПБ боду, 40% испитаника је издвајало 35-40-30 сати, док је по 30% анкетираних издвајало 25-30, односно 15-20 сати.

Испитаници сматрају да су САС унапредиле њихова теоријска знања у потпуности (90%) или углавном (10%), практична знања у потпуности (70%), углавном (10%) или незадовољавајуће (10%), а професионалне способности код већине у потпуности (90%) или углавном (37,5%). Такође, испитаници сматрају да су САС биле посвећене развоју индивидуалног потенцијала, као и припреми на стваралачки начин размишљања у потпуности (70%), задовољавајуће (20%) или делимично (10%). Настава на овом модулу САС је припремила полазнике за примену стечених знања и вештина у практичне сврхе у потпуности (80%), углавном (10%) задовољавајуће или незадовољавајуће (10%). Испитаници сматрају да су САС посвећене стицању вештина за тимски рад у потпуности (80%), углавном (10%) или делимично (10%) задовољавајуће. Квалитет постигнутих исхода учења на овом програму САС је већина кандидата (90%) оценила као задовољавајући у потпуности, а 10% кандидата као углавном задовољавајући. Према мишљењу и тренутном професионалном ангажовању, стечено знање и вештине се могу применити у радној средини или будућој професионалној пракси у потпуности (50%), довољно (30%) или недовољно (20%). Половина испитаника (50%) сматра да је усавршавање у оквиру САС допринело њиховом професионалном напретку у потпуности, 20% да је довољно допринело, 20% да је делимично допринело, док 10% испитаних (1 испитаник) сматра да је недовољно допринело. Међу анкетираним, 40% њих се изјаснило да је наставило да ради у установи у којој су радили за време САС, исто толико (40%) је престало да ради у истој установи сопственом одлуком, која нема везе са завршеном специјализацијом, а 20% је престало да ради у истој установи сопственом одлуком, јер сматрају да им је специјализација омогућила друге опције. Највећи број испитаника (80%) је дала у потпуности задовољавајућу оцену, а 20% је дало углавном задовољавајућу оцену САС.

VI. Подаци о раду органа управљања и стручних служби (питања 48-49)

Квалитет рада органа управљања је оцењен као у потпуности адекватан према мишљењу већине (90%) или као задовољавајући (10%). Такође, квалитет рада стручних служби је оцењен као у потпуности адекватан (80%) или као задовољавајући (20%).

VII. Остали подаци (питања 50-53)

Сви испитаници (100%) су негирали било какав вид дискриминације у току похађања САС. Полазници овог модула САС углавном нису били студенти са посебним потребама (90%) те нису могли да процене прилагођеност организације и начина извођења САС студентима са посебним потребама, док 1 испитаник (10%) сматра да су организација и начин извођења САС били довољно прилагођени студентима са посебним потребама. Сви испитаници (100%) би препоручили САС својим колегама.

Факултет је у периоду након последње акредитације специјалистичких академских студија Биолошки лекови (2017. године), наставио са активностима везаним за унапређење студијског програма прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, као и захтевима фармацеутске струке.

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз непрекидно праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја наставних предмета и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од студената, наставника и послодаваца.

У октобру 2018. године завршен је трогодишњи EPACMUC+ KA2 *Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia – ReFEEHS* пројекат, чији је носилац био Универзитет у Београду, један од учесника Факултет, а руководилац др Љиљана

Тасић, редовни професор Факултета. Циљ пројекта био је унапређење, модернизација и обезбеђење квалитета у области образовања студената здравствених факултета кроз: унапређење и развој наставних програма заснованих на практичном искуству у реалном радном окружењу, развој заједничких наставних програма за интерпрофесионално образовање различитих профила здравствених стручњака, развој програма за терцијарно образовање и унапређење наставничких компетенција наставника факултета и ментора из праксе и хармонизација са постојећом политиком и праксом у земљама чланицама ЕУ, укључујући одговарајућу директиву Европске уније за признавање професионалних квалификација (ЕУ Директива 2013/55). Чланови конзорцијума су Универзитет у Београду, Универзитет у Даблину, Универзитет у Крагујевцу, Универзитет у Лисабону, Универзитет у Нишу, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Печују и Универзитет у Софији. Детаљније информације о овом пројекту могу се наћи на интернет страници пројекта <http://www.refeehs.com/>. Завршни симпозијум пројекта одржан је 10. октобра 2018. године у згради Ректората Универзитета у Београду. Учеснике скупа поздравили су представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Националне Еразмус+ канцеларије. О резултатима пројекта говорили су наставници Факултета: проф. др Љиљана Тасић и ванр. проф. др Душанка Крајновић; проф. др Зоран Комазец (Универзитет у Новом Саду – Медицински факултет) и доц. др Милош Бајчетић (Универзитет у Београду - Медицински факултет). На крају скупа одржана је панел дискусија на тему „Утицај и доприноси *ReFEeHS* пројекта на унапређење високог образовања здравствених професионалаца у Републици Србији“. Један од резултата пројекта је публикација Стандарди и водичи за студентску стручну праксу – којим су за област Фармације дефинисани и описани следећи стандарди: стандард 1: наставни садржај, стандард 2: исходи учења засновани на компетенцијама, стандард 3: наставне методе, стандард 4: процена исхода учења, стандард 5: наставне базе и ментори из праксе, стандард 6: обавезе и одговорности студента.

На основу прикупљених информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, учешћа на састанцима и конференцијама, као и кроз низ пројектних активности унапређени су садржаји постојећих студијских програма као и методе учења. Електронско учење је, уз одговарајућу техничку подршку, омогућено применом платформе за е-учење последипломске студије (<https://moodle.ph.bg.ac.rs/>). Поред тога, интерактивно учење и учење у оквиру радионица је заступљено у свим видовима наставе.

Студенти који су завршили овај програм специјалистичких академских студија показују проширено знање, разумевање и стручне вештине, способност критичког сагледавања, анализе датог проблема као и способност самосталног доношења закључака и одлука у врло комплексним ситуацијама које се често појављују у области пуштања лека у промет.

Курикулум свих до сада акредитованих студијских програма имају дефинисане исходе образовања, који су одређени на основу исхода учења сваког појединачног предмета. Исходи учења за све нивое студија базирани су на Даблинским дескрипторима квалификација сваког циклуса и у складу су са Европском директивом *DIRECTIVE 2005/36/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications*, у којој су у члановима 44 и 45 дате смернице у процесу образовања као и компетенције фармацеута.

Информације о студијском програму специјалистичких академских студија Биолошки лекови налазе се на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Programi/Specijalisti%C4%8Dke%20studije/Specijalisti%C4%8Dke%20akademske%20studije/2021/bioloski%20lekovi.pdf>). Описан је циљ студијског програма, услови уписа, трајање и начин извођења студијског програма, компетенције дипломираних студената као и курикулум програма уз распоред предмета по семестрима. У оквиру информација о студијским програмима специјалистичких академских студија наводе се и термини испитних рокова и документи важни у току студирања (нпр. *Правилник о специјалистичким и мастер академским студијама, Ценовник услуга које се пружају*

студентима, Упутство за израду, технички дизајн и архивирање завршног рада у Служби за библиотечке и музејске послове Факултета).

Студијски програми академских специјалистичких студија завршавају се израдом завршног рада. Наставници предлажу теме завршних радова из свих области које се изучавају на САС Биолошки лакови, узимајући као критеријум њену актуелност. Након верификације теме на Наставно-научном већу Факултета, студент може да изабере тему и приступи њеној изради. Завршни рад може бити теоријског или експерименталног карактера. Процедура избора, израде и одбране завршног рада приказана је у *Правилник о специјалистичким и мастер академским студијама* (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Pravilnici%20/Pravilnik%20SAS/pravilnik%20sas%20i%20mas.pdf>), његова структура је дефинисана Упутством за израду, технички дизајн и архивирање завршног/мастер рада, а критеријуми оцењивања завршног рада дати су у *Записнику о изради, одбрани и оцени завршног рада*. Сви наведени документи доступни су на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/specijalisti%C4%8Dke-akademske-studije/34/va%C5%BEni-dokumenti>).

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно

0 - без значаја

S	Предности/Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Десетогодишње искуство у реализацији студијског програма за којим се указала потреба у фармацеутској пракси и компетентно наставно особље.+++ 2. Доступност свих информација о садржини студијског програма, као и о садржају појединачних предмета +++ 3. Континуирано осавремењавање студијског програма, +++		1. Већа сарадња са послодавцима у циљу праћења квалитета студијског програма ++ 2. Доста младих и едукованих наставника који могу да прихвате и спровode савремене методе наставе и тако континуирано осавремењују студијски програм+++ 3. Добра комуникација са експертима из праксе и њихово учешће у осавремењавању студијског програма +++ 4. Побољшање поступака праћења квалитета студијског програма ++

W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Финансијске и просторне немогућности за извођење неких метода наставе које су оријентисане ка исходима учења++ 2. Недовољна способност функционалне интеграције знања и вештина ++		1. Неразвијена свест код многих студената о значају коректног попуњавања анкета +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Преиспитивање студијског програма	Редовна израда периодичног извештаја	КПУКПН	континуирано	Извештај о преиспитивању студијског програма са предлогом корективних мера
Усаглашавање курикулума предмета са актуелним развојем фармацеутске струке	Одржавање редовних састанака наставника, едукације наставника	Наставници на САС Биолошки лекови	континуирано	Усаглашени картони предмета

Показатељи и прилози

Табела 4.1. Укупан број уписаних студената на САС Биолошки лекови у текућој и претходне 2 школске године

Р.б.	Назив студијског програма	Укупно акредитован број студената	Број укупно уписаних студената на све године студија у последње 3 школске године		
			2020/21	2021/22	2022/23
САС – Специјалистичке академске студије					
1.	Биолошки лекови	24	27	41	44

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру студијског програма САС Биолошки лекови. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године.

САС	2020/2021			2021/2022			2022/2023		
	уписани	дипл.	%	уписани	дипл.	%	уписани	дипл.	%
Биолошки лекови	17	9	52,94	24	13	54,16	18	5	27,77

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања.

САС	2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија
Биолошки лекови	9	1,02	13	1,72	5	1,25

Показатељи и прилози

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

Календар наставе на САС Биолошки лекови нема форму календара интегрисаних академских студија и прилагођен је специфичностима последипломске наставе (мањи број кандидата по студијским програмима/модулима, одржавање наставе викендом, могући термини наставе у договору са кандидатима, индивидуална настава у складу са временом кандидата, другачији термини уписа у односу на основне студије, итд). Ангажовања наставника и сарадника ван Факултета у извођењу наставе као и наставника/сарадника/стручњака из праксе планирају се семестрално и одобрава их ресорни продекан и продекан за финансије.

Студенти САС Биолошки лекови имају своје е-сервиси преко којих могу да имају увид у своје положене испите, а такође и да примају информације из Одсека за наставу и студентска питања.

Распоред часова за наредни семестар израђује руководиоца студијског програма у сарадњи са предметним наставницима. Руководиоци студијског програма је у обавези да распоред часова теоријске и практичне наставе огласи 7 дана пре почетка наставе. Распоред часова се објављује на електронској платформи за последипломске студије и/или путем мејла студентима.

Настава (теоријска и практична) је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Током извођења предавања и вежби наставници и сарадници поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима.

Квалитет наставног процеса такође се вреднује и од стране студената специјалистичких академских студија Биолошки лекови. У Прилогу 5.1. наведени су резултати анкете коју је КПУКПС спровела анкетавањем електронским путем студената специјалистичких академских студија Биолошки лекови. Одговарајући упитници за сваки од наведених видова последипломских студија припремљени су по узор на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*.

У погледу квалитета наставе у анкети спроведеној путем у периоду од јуна до средине децембра 2022. године међу студентима специјалистичких академских студија (САС) непосредно пре завршетка студија, или по стицању звања специјалиста фармације за модул **Биолошки лекови** на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду, већина испитаника (80%) сматра да је организација теоријске и практичне наставе била у потпуности усклађена са њиховим потребама и могућностима (професионалним и личним обавезама), док 20% испитаника сматра да је била углавном усклађена. Планови и распоред теоријске и практичне наставе су били у потпуности познати пре почетка одговарајућег семестра, према изјашњавању свих (100%) испитаника. Такође, сви испитаници (100%) сведоче да се настава у потпуности спроводила према унапред дефинисаном плану. Већина испитаника (90%) наводи да су на почетку наставе у потпуности биле доступне информације у вези предмета, начинима оцењивања, литературе, као и наставницима и сарадницима који реализују наставу, осим њих 10% који наводе да су назначене информације биле углавном доступне. Задовољство простором у коме се одвијала настава/вежбе и расположивом опремом за рад у току специјалистичких студија било је потпуно за све испитанике (100%). Интерактивност наставе у току САС је била оцењена као задовољавајућа у потпуности за 70% испитаника, углавном задовољавајућа за 20% испитаника и делимично задовољавајућа за њих 10%. Укључивање практичних примера у наставу било је задовољавајуће у потпуности за већину анкетираних студената (80%), а било је и оних који ипак сматрају да је углавном задовољавајуће (10%) или незадовољавајуће (10%). Настава на САС је подстицала на размишљање и креативност у потпуности према мишљењу 50% испитаника, у великој мери (30%) или делимично (20%), док је на самосталност у раду подстицала у потпуности (50%), делимично (30%) или у великој мери (20%). Подстрек за примену стечених знања већина испитаника је препознала у потпуности (70%), а изврстан број

полазника сматра да их је настава подстицала на примену стечених знања у великој мери (10%), делимично (10%) или недовољно (10%).

Информације о свим предметима (обавезним и изборним) у оквиру САС Биолошки лекови налазе се у Распореду предмета по семестрима, који је доступан на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Programi/Specijalisti%C4%8Dke%20studije/Specijalisti%C4%8Dke%20akademske%20studije/2021/bioloski%20lekovi.pdf>). Садржаји курикулума као и наставне методе за њихову примену одговарају постизању циљева и исхода учења САС Биолошки лекови. Планирање, припрема и реализација наставе за конкретан наставни предмет, усклађују се према потребама студијског програма и описа наставног предмета кроз картоне предмета, који су израђени по стандардима Националног савета за акредитацију.

Усвајањем картона предмета пре почетка семестра обезбеђује се да се на сваком предмету учине доступним студентима планови рада који обухватају:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ, условност предмета;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Пре почетка школске године руководица студијског програма именује одговорног наставника за сваки предмет. Одговорни наставник израђује семестрални план наставе за сваки предмет са сарадницима. Наставни план садржи распоред тематских целина/наставних јединица по часовима/недељама за теоријску и практичну наставу, као и име наставника/сарадника који изводи наставу. Одговорни наставник обезбеђује припрему и реализацију теоријске и практичне наставе као и реализацију завршног испита.

Све информације, потребни материјали за предавања и вежбе, као и обавештења доступни су на платформи за електронско учење: <https://moodle.pharmacy.bg.ac.rs/course/index.php?categoryid=10>. Наставници и сарадници су обучени да самостално користе ове платформе и оне се успешно користе за реализацију наставе на последипломским студијама. У току новембра 2017. године одржана су два додатна курса основне и напредне обуке коришћења Moodle платформе. Циљ обуке је био да се запослени на Факултету упознају са основним и напредним коришћењем Moodle електронске платформе као и потенцијалом за употребу ове платформе као додатног начина за реализацију наставе. Основну обуку за коришћење електронске платформе је похађало 29 наставника и сарадника, а напредну обуку 47 наставника и сарадника (Прилог 5.3).

Процедура и правила полагања испита дати су у Правилнику о студирању који је доступан на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/>).

Детаљна процедура планирања, припреме и реализације наставе као и управљање неусаглашеном услугом у процесу наставе приказани су у документима *Планирање, припрема и реализација наставе (СОП16)* и *Управљање неусаглашеном услугом у процесу наставе (СОП13)* (Прилог 5.2). Наведени документи су део документације система управљања квалитетом (QMC), који је уведен у току 2014. године (последња измена у јуну 2021. године).

Руководилац студијског програма специјалистичких студија САС доставља КПУКПС предлоге за измене Картона предмета за наредну школску годину, према Правилнику о начину промене акредитованог студијског програма, до 15. јула текуће школске године. КПУКПС разматра

приспеле предлоге и припрема одговарајући извештај, који се усваја на септембарској седници Наставно-научног већа Факултета.

На Факултету се систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузимају корективне мере за његово унапређење. О одржаној теоријској и практичној настави одговорни наставници достављају извештаје руководиоцу програма. Извештај нема дефинисану форму, али мора да садржи: датум, време и место одржавања наставе, имена ангажованих наставника и сарадника, број присутних студената и ангажованости наставника, односно број одржаних часова наставе у оквиру предмета. Руководилац студијског програма је одговоран за тачност података. На изборним предметима, где се настава одвија индивидуално кроз консултације, предметни наставник је у обавези да води евиденцију консултација за сваког кандидата. Ова евиденција може бити у слободној форми, али мора да садржи име кандидата, датуме консултација и теме које су се обрађивале на консултацијама.

Продекан за последипломску наставу и континуирану едукацију координира целокупни наставни процес и стара се о правилном и доследном спровођењу теоријске и практичне наставе, као и испита. Примена распореда наставе и испита се контролише кроз јавност рада. Уколико дође до непредвиђене промене у распореду наставе, одговорни наставник је дужан да обавести о томе руководиоца студијског програма, а руководилац студијског програма по потреби продекана за последипломску наставу. Наставници који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе упозоравају се на потребу побољшања и по потреби им се обезбеђује потребно усавршавање.

У циљу развоја педагошких и стручних компетенција наставника и сарадника, Факултет активно подстиче стицање ових компетенција. Поред тога што омогућава и позива наставнике да учествују на научним и стручним скуповима, домаћим и страним пројектима, едукацијама и предавањима у земљи и иностранству (Прилог 5.3.), *Правилником о ближим условима за избор у звање наставника на Фармацеутском факултету* (<http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/>) постављени су критеријуми из обавезних услова (наставни рад и научноистраживачки рад), и изборних услова (стручно-професионални допринос, допринос у академској и широј заједници и сарадњи са другим високошколским, научноистраживачким установама у земљи и иностранству) које кандидат приликом избора у одговарајуће наставничко звање мора испунити.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно;

++ - средње значајно;

+ - малозначајно;

0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Десетогодишња традиција извођења студијског програма са компетентним наставницима +++ 2. Коришћење платформе за електронско учење које значајно унапређује наставни процес +++ 3. Стална сарадња са лекарима који имају искуство у примени биолошке терапије и стручњацима из праксе из области производње биолошких лекова +++		1. Веће коришћење платформе за електронско учење и комуникацију наставника и студената +++ 2. Организовање додатних часова наставе у установама које производе биолошке лекове +++ 3. Веће ангажовање предавача и сарадника из праксе ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Кондензована настава викендом, због чињенице да је већина студената САС Биолошки лекови запослено ++ 2. Финансијска и просторна ограничења која онемогућавају брже увођење нових метода учења у наставни процес ++		1. Потешкоће у реализацији неопходних посета установама које производе биолошке лекове. +++ 2. Недовољно стечених практичних знања студената ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Веће укључивање сарадника из праксе за решавање практичних проблема	Одржавање редовних састанака наставника са колегама и стручњацима из	Наставници на САС Биолошки лекови	континуирано	Број ангажованих сарадника из праксе са одговарајућим темама и

	практике, интеракције и међусобна размена знања и искустава као би теоријска настава била што више у функцији решавања практичних проблема.			обимом материјала
Веће укључивање студената у дискусије током теоријске и практичне наставе ради међусобне размене знања и искустава	Редовна настава, састанци, радионице	Наставници на САС Биолошки лекови и студенти	континуирано	Број и обим састанака, радионица и дискусија по одређеној теми

Показатељи и прилози

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су унапред утврђени, јавни су и дефинисани општим правним актима и то: Законом о високом образовању; Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача; општим актима Универзитета у Београду (Статутом, Правилником о начину стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду) и општим актима Факултета (Статут и Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету).

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су са једне стране доступни оцени стручне и шире јавности, а са друге стране су предмет периодичне провере и усавршавања, што показује велики број новина које су у овом периоду инкорпориране у Закон о високом образовању, општа акта Универзитета у Београду и у Правилнику о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Факултет се приликом избора у наставничка звања придржава Препорука које је донео Национални савет за високо образовање и у дужем временском периоду настоји да Критеријуме за стицање звања наставника на Универзитету у Београду у којем су утврђени јединствени минимални услови за стицање звања наставника на истом унапреди, у циљу дефинисања сопствених (интерних) стандарда за изборе у звања наставника на Факултету. У циљу дефинисања истих, Факултет је први пут 2008. године донео Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који је до сада ревидиран два пута, последњи пут 2018. године (доступан на интернет страници Факултета, Прилог 7.1.).

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних услова и поступака који су дефинисани законом и општим актима Универзитета у Београду и Факултета, тако да је поступак избора у звање наставника на Факултету прописан општим актом Универзитета у Београду, односно Правилником о начину стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, који је Универзитет у Београду донео 2017. године, након доношења новог Закона о високом образовању, а почео је да се примењује на све конкурсе за избор у звања наставника почев од 01. јануара 2018. године. Овај правилник је унео велике измене у поступак избора наставника на више начина и то: одређивањем стручног органа за доношење одлуке о расписивању конкурса и именовању комисије, времену и начину стављања реферата на увид јавности, увођењем приступног предавања кандидата и др. Сходно поступку избора у звања наставника по овом правилнику, Факултет по истом поступку спроводи и избор у звање сарадника.

Сви наставници који се бирају у звање наставника на Факултету се бирају у исто сходно условима који је дефинисао Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који поред општих услова, дефинише обавезне (наставни рад и научноистраживачки рад) и изборне услове (стручно-професионални допринос, допринос у академској и широј заједници и сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама у земљи и иностранству) неопходне за избор у звање. Ближе одреднице обавезних и изборних услова су дефинисане сходно надлежности стручног органа Универзитета у Београду који доноси одлуку или даје мишљење за избор, односно постојањем испуњености услова дефинисаних општим актом матичног факултета уколико је иста предвиђена.

Основ за вредновање научне активности наставника и сарадника је дефинисан Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача којим се врши вредновање научних радова на основу важеће категоризације часописа.

Као један од показатеља настојања Факултета да се приликом избора у наставничка звања инсистира на научној и педагошкој активности наставног особља су и дефинисани минимални услови Правилником о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који за избор у прво наставничко звање - звање доцента, предвиђа у оквиру наставне активности приступно предавање позитивно оцењено од стране комисије и позитивну оцену педагошког рада (најмање „врло добар“) у студентским анкетама, а са друге стране и научну активност (објављено 5 радова са SCI листе).

Факултет систематски прати и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника, обезбеђује њихов квалитет континуираним планирањем и проверава квалитет њиховог рада у настави. Капацитет Факултета у кадровским ресурсима за квалитетно обављање наставне делатности на САС Биолошки лекови може се сагледати кроз податке о броју, звању и статусу ангажовања наставника и сарадника датих у Табели 7.1.

Факултет непрекидно ради на обезбеђивању услова и подстицању наставника и сарадника за научноистраживачки рад кроз реализацију различитих врста пројеката и континуирано прати овај аспект квалитета кроз индикатор-број публикованих радова у међународним часописима, који из године у годину расте.

Значајан показатељ квалитета научне активности наставника се одражава кроз цитираност која се изражава преко Хиршовог индекса (h-index), а која се може пратити кроз SCOPUS базу података. Резултати из априла 2023. године су:

h-index	Број наставника
10 - 20	7
20 - 30	2

Такође, наставници Факултета остварују дугогодишњу сарадњу са својим колегама у земљи и иностранству и кроз менторства и чланство у комисијама за избор у сарадничка и наставничка звања.

Подстицање педагошке активности наставника и сарадника се осим кроз учешће на пројектима наведеним у претходним ставовима, спроводи и кроз обезбеђивање едукација везаних за стицање наставничких компетенција и академских вештина. На Факултету су у претходном периоду одржавана предавања са овом тематиком од стране колега са факултета у саставу Универзитета у Београду, а Универзитет у Београду је организовао обуку у оквиру програма под називом: „*Training & Research for Academic Newcomers-TRAIN*“ („TRAIN“), кроз модуле који су обухватили дидактику у високом образовању и вештину држања ефективних презентација.

Крајњи резултат ових унапређених знања у новим методама наставе је њихово имплементирање у процес наставе на предметима на САС Биолошки лекови.

Дугорочна политика квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка се спроводи кроз избор студената докторских академских студија са највишом просечном оценом као кандидата за сараднике на Факултету и кроз подстицање за различита усавршавања.

Унапређење квалитета кадрова је постигнуто и континуитетом у одбранама докторских дисертација наставног особља који су исту одбранили на Факултету, односно на другим факултетима у оквиру Универзитета у Београду, а који је одређеном броју омогућио и њихово напредовање кроз избор у наставничко, сарадничко и истраживачко звање.

Континуитет у усавршавању младих кадрова представља и њихова опредељеност за стицање нових знања кроз упис и завршавање специјалистичких академских студија и специјализација здравствених радника и здравствених сарадника и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника које се организују и изводе на Факултету. У периоду од 2016. године

до 2018. године, ове студије је уписало укупно 27 сарадника и истраживача. У периоду од 2018. до шестог јула 2022. године, ове студије је уписало укупно 51 запослених на Факултету.

Факултет обезбеђује и омогућава наставницима и сарадницима перманентно усавршавање кроз студијске боравке, специјализације, учешћа на научним и стручним скуповима.

Учешће наставника и сарадника Факултета на научним и стручним скуповима се може сагледати кроз:

- ангажовање кроз предавања по позиву на универзитетима, научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству, у оквиру међународних пројеката и по позиву стручних удружења;
- учешће кроз усмена излагања и постер презентације, као и у организацији и у раду научних и организационих одбора и секција различитих стручних скупова и конгреса.

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота који се огледа кроз дефинисање истог кроз изборне услове за избор у звање наставника на Факултету које су прописане Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Три наставника ангажована на САС Биолошки лекови су ангажовани као експерти у Агенцији за лекове и медицинска средства Србије.

Наставници који учествују у настави на САС Биолошки лекови су организатори и предавачи на курсевима континуиране едукације које организује Факултет, а који се организују за потребе стручног усавршавања колега из струке, кроз учешће у виду госта предавача у оквиру курсева континуиране едукације које организују здравствене институције и фармацеутске компаније.

Наставници Факултета су активни чланови у редакцијама националних и међународних часописа и ангажовани на рецензији радова и наставне литературе.

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника кроз одредбе Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Сви наставници и сарадници САС који учествују у настави на САС Биолошки лекови изводе наставу на високо професионалан начин, што потврђују и резултати анкета које су спровођене 2019. и 2022. године.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

- +++ - високо значајно
- ++ - средње значајно
- + - мало значајно
- 0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Поступак за избор у звања наставника и сарадника је јаван и подложен оцени научне, стручне и шире јавности +++ 2. Поступак за избор у звања наставника и сарадника је у потпуности усаглашен са критеријумима Националног савета уа високо образовање +++ 3. Сталне едукације наставника на националним и међународним скуповима из области производње и примене биолошких лекова +++ 4. Наставници имају високе h индексе ++		1. Конкурисање и учешће наставника у међународним пројектима +++ 2. Предлагање наставника у чланства стручних организација и тела +++ 3. Организација већег броја курсева континуиране едукације у складу са тржишним условима ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Финансијска ограничења која спречавају веће учешће наставника у раду међународних тела ++		1. Тренутна ситуација у области производње биолошких лекова у нашој земљи+

Предлог мера и активности за унапређење стандарда 7

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Веће укључивање свих наставника у рад стручних и научних међународних организација	Укључивање наставника у рад стручних и научних међународних организација	Наставници САС Биолошки лекови	континуирано	Број учешћа наставника САС Биолошки лекови на међународним скуповима из области биолошких лекова
Организовање већег броја скупова о биолошким лековима у Србији	Организација скупова о биолошким лековима у Србији	Наставници САС Биолошки лекови	континуирано	Број и обим организованих скупова

Показатељи и прилози

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

А. Наставници у радном односу са пуним или непуним радним временом

Р. б.	Матични број	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	% запослења	Ужа научна, уметничка односно стручна област за коју је биран
1.	1909964715191	Арсеновић Ранин М. Невена	Редовни професор	16.07.2013.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
2.	0504965715140	Стојић-Вуканић М. Зорица	Редовни професор	03.02.2016.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
3.	2710963715298	Миленковић Т. Марина	Редовни професор	16.07.2013.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
4.	2001969727211	Антић	Редовни	26.10.2016.	100	Микробиологија

		Станковић А. Јелена	професор			са имунологијом и имунохемијом
5.	2709976865010	Буфан С. Биљана	Ванредни професор	08.12.2020.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
6.	1905979762018	Јанчић Р. Иван	Доцент	22.02.2022.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
7.	2209975715071	Божих Д. Драгана	Ванредни професор	08.12.2020.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
8.	0211982778612	Филипић В. Бранкица	Ванредни професор	13.07.2021.	100	Микробиологија са имунологијом и имунохемијом
9.	0201971787835	Савић Д. Снежана	Редовни професор	12.04.2017.	100	Фармацеутска технологија

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи. Сарадници нису ангажовани на САС Биолошки лекови.

Прилог 7.1. Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Фармацеутском факултету.

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе.

Стандард 8. Квалитет студената

Услови уписа на Факултет јасно и детаљно су дефинисани, доступни јавности и налазе се на интернет страници Факултета, као и у заједничком Конкурсу који објављује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Све релевантне информације и подаци везани за студирање налазе се доступни на интернет страници Факултета и редовно се ажурирају. Конкурс се благовремено објављује на интернет страници факултета и садржи све податке од значаја за будуће студенте специјалистичких академских студија, неопходну документацију, време и место за подношење документације и сл. Рангирање студената за упис на специјалистичке студије врши се у складу са законом и правним актима који су доступни на интернет страницама Факултета и Универзитета.

Процедура уписа студената на специјалистичке академске студије детаљно је описана у *Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду*, коју Факултет у потпуности поштује, а који се налази на интернет страници Универзитета у Београду (Прилог 8.1). Преглед броја студената на САС Биолошки лекови је приказан у Табели 8.1.

Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани и негују се од настанка Факултета, што је дефинисано и Статутом Факултета који је доступан на интернет страници Факултета. Чињеницу да на Факултету није спровођена дискриминација студената ни по једном основу (политичком, верском, рођачком и др.) потврдили су свршени студенти у анкетама.

Факултет развија и унапред упознаје студенте са важношћу праћења наставе. Неки од предмета уврстили су и присуство на предавањима у предиспитне активности те су тако студенти додатно подстакнути да присуствују и активно учествују у теоријској настави.

Током студија, студенти се оцењују на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Сви наставници Факултета поштују и у потпуности примењују одредбе *Правилника о студирању на интегрисаним академским студијама на Факултету* (Прилог 8.2), који је у складу са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Београду*. На тај начин обезбеђује се коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената.

Успешност студирања студената се редовно прати од стране наставника и сарадника, који периодично анализирају општи успех и предлажу мере за отклањање недостатака који ометају успешно студирање. Стопа успешности студената за САС Биолошки лекови у текућој школској години дата је у Табели 8.2, док је у Табели 8.3. дат приказ остварених ЕСПБ бодова према три категорије, остварених 60 ЕСПБ поена, од 37 до 60 и мање од 37 ЕСПБ поена. Такође, систематично се испитује пролазност на испитима из сваког предмета као и то да ли су методе и критеријуми оцењивања прилагођени предмету. Ово је један од задатака КПУКПН, а студенти у оквиру студентских анкета дају своје мишљење о адекватности примењеног метода оцењивања и скрећу пажњу на евентуалне проблеме са којима су се сусретали током учења и полагања испита.

Све одлуке везане за критеријуме и методе оцењивања који се примењују на предметима Факултета усвајају се од стране КПУКПН, као и Наставно-научног већа Факултета како би се осигурала усклађеност са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студија.

Током оцењивања наставници и сарадници поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима.

Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима, која се налази у записнику о полагању испита и индексу студента и као електронски запис којем студенти могу приступити преко студентског сервиса.

По завршетку сваког испитног рока, Одсек за наставу и студентска питања наставницима и сарадницима доставља статистику испита која се састоји од података о броју студената који су пријавили испит, изашли на испит, положили испит, као и о расподели оцена и средњој оцени. У случају сувише високе или ниске пролазности, продекан за наставу поступа према СОП-у о корективним и превентивним мерама.

Учешће студената у оцени услова и организације студијских програма обезбеђено је и кроз студентске анкете којима се процењују услови студирања и рад стручних служби Факултета, а које попуњавају како активни студенти интегрисаних академских, специјалистичких и докторских академских студија, тако и свршени студенти при добијању дипломе. Инфраструктура за студенте испуњава све захтеве који су постављени за високошколске институције, а Факултет се труди да из године у годину шири своје капацитете. У објекту Факултета се налазе амфитеатри, лабораторије (хемијске, биохемијске, биолошке, микробиолошке, инструменталне), учионице, рачунарска кабинети, библиотека, читаоница, интернет сала, лабораторија-симулирајућа аптека, Скриптарница, фотокопирница, студентска менза и кафе-клуб, као и просторије које користи Студентски парламент.

Осим активности везаних за избор представника студената у телима и органима Факултета, Студентски парламент стара се и о заштити и интересима права студената и редовно одржава седнице на којима се расправља о студентским питањима и проблемима. Осим преко Студентског парламента, студенти САС Биолошки лекови имају право да се индивидуално обрате продекану за последипломску наставу (у дефинисаним терминима, а уколико то важност проблема налаже и изван ових термина).

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Свирелевантне информације о акредитованом студијском програму Биолошки лекови су на интернет страници Факултета +++ 2. Јасно дефинисане и јавности доступне процедуре које се односе на упис студената на студијски програм +++ 3. Поштовање равноправности студената укључујући студенте са посебним потребама, који могу бити врло успешни у пословима за које Факултет оспособљава +++ 4. Процедура оцењивања студента је потпуно дефинисана и поштују је сви наставници, правилно је доступан на интернет страници Факултета +++		1. Даље унапређење промоције САС Биолошки лекови ++ 2. Бољи маркетинг за САС Биолошки лекови, како у медијима тако и на интернет страници Факултета ++ 3. Општи трендови на тржишту рада иду у прилог запошљивости стручњака који завршавају САС Биолошки лекови, што повећава интересовање за упис на овај студијски програм +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости

1. Неки простори на Факултету нису прилагођени студентима са посебним потребама +	1. Неповећење студената да је уопште могуће утицати, кроз поступак анкетања, на позитивне промене ++ 2. Неповећење студената и наставника у анонимност анкета и добронамерност оних који их спроводе +
---	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Позиционирање Факултета међу факултетима који припадају другим Универзитетима	Иницирање да се рангирају универзитети у Републици Србији	Руководство	Фебруар 2025.	Дописи Министарству Дописи Универзитету Израђена званична ранг листа универзитета
Обезбедити праксу у престижним компанијама ради унапређења знања студената на САС Биолошки лекови.	Организовање праксе	Руководилац САС	Континуирана активност	Извештај руководиоца САС о реализованој пракси

Показатељи и прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената на САС Биолошки лекови уписаних у текућој школској години.

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2022/23)		
			I год	II год	збир
САС – Специјалистичке академске студије					
1.	Биолошки лекови	24	18	/	18

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.

* Студенти који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.) а завршили студије у предвиђеном року (успешни студенти)

** Студенти уписани у I годину у генерацији успешних студента (из претходне колоне)

*** Однос броја успешних студената и броја уписаних у I годину у генерацији успешних студената у %

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
САС – Специјалистичке академске студије				
1.	Биолошки лекови	4	24	16.66

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија. Није применљиво на САС Биолошки лекови јер трају једну годину.

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената – Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, доступан на интернет страници Универзитета у Београду, http://www.bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/Pravilnik_o_upisu_na_studijske_programe_oktobar_2022.pdf

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању – Правилник о студирању на интегрисаним академским студијама на Фармацеутском факултету у Београду

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступање од усвојених процедура оцењивања (СОП8-интерна мрежа Факултета)

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање градива предвиђеног планом и програмом студијског програма на свим нивоима студија. Списак препоручених уџбеника и литературе за сваки предмет налази се у Картонима предмета који су доступни на интерној мрежи Факултета. Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим основним уџбеницима, националним и међународним смерницама, законима и подзаконским актима, стручним и научним радовима. Литература се ажурира у складу са савременим трендовима и прописима у области производње, регистрације и примене биолошких лекова. Студентима САС Биолошки лекови литература се шаље мејлом. Студенти овог студијског програма имају на располагању и уџбенике на српском језику приказане у прилогу 9.2. чији су аутори наставници Фармацеутског факултета и/или других факултета Универзитета у Београду.

Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица као и опремом за рад (читаоница, сале са компјутерима и др.). Библиотека Факултета располаже са више од 10.000 библиотечких јединица. У Табели 9.1. су приказане библиотечке јединице Централне библиотеке Факултета које служе као наставна литература за САС Биолошки лекови. Из године у годину се смањује укупан библиотечки фонд за око 100 књига, пошто је велики део старих књига расходиан, а значајан број књига набављен у електронском формату.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Време коришћења библиотеке и приступ њеном комплетном фонду је 12 часова дневно.

Пословање Библиотеке је регулисано *Правилником о раду Библиотеке Универзитета у Београду - Фармацеутског факултета*. Њиме је јасно утврђен поступак за набавку, пријем, инвентарисање и каталогизовање библиотечког фонда. Библиотека је преко рачунарске мреже повезана са Универзитетском библиотеком Светозар Марковић и Народном библиотеком Србије.

Библиотека је ушла у COBISS.SR, што значи да је приступила платформи COBISS.SR. и као чланица учествује у систему узајамне каталогизације и базе података COBISS, уз сталну комуникацију са инструкторима из Народне библиотеке Србије. Запослени у Служби за библиотечке и музејске послове којој припада библиотека су положили стручни испит из библиотекарства и савладали курсеве за које су добили одговарајуће лиценце.

Факултет има *Правилник о издавачкој делатности* (Прилог 9.1), усклађен са Правилником о наставној литератури Универзитета у Београду. Овим правилником дефинисани су задаци, услови рада и организација издавачке делатности Фармацеутског факултета у Београду, која се односи на издавање, дистрибуцију и продају наставних и других публикација, као и на доношење одлука у вези са издавањем публикација. Издавачка делатност Факултета обухвата издавање основних и помоћних уџбеника, скрипата, монографских, серијских и осталих публикација. Издавачку делатност на Факултету спроводе декан Факултета, Наставно-научно веће, Комисија за издавачку делатност и Одсек за материјалне и финансијске послове. Факултет систематично прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Студенти редовно путем анкета оцењују квалитет и покривеност предмета уџбеницима.

Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савладавање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета и опремљености, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. У Табели 9.2. је дат попис информатичких ресурса. Факултет има савремени компјутерски центар за студенте са савременим рачунарима са брзим Интернет приступом академске мреже, а чија је доступност студентима 12 часова дневно.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно

0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	Спровођење издавачке делатности Факултета у складу је са законским прописима коју регулишу ову област +++ Факултет има Правилник о издавачкој делатности, усклађен са Правилником о наставној литератури Универзитета у Београду +++ Сви предмети су покривени адекватним уџбеницима и училима ++ Структура и обим библиотечког фонда омогућава студентима савладавање градива и несметано одвијање наставног процеса ++ Информатички ресурси су одговарајућег квалитета што омогућава студентима савладавање градива, одвијање наставног процеса и истраживање +++		Увођење електронског вођења и праћења докумената олакшало би процес издавања публикација +++ Формирање <i>online</i> књижаре Факултета +
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	Не постоји база података о потенцијалним рецензентима и лекторима ++ Не постоје библиотечко-информациони систем и електронски каталог издања који би омогућили међубиблиотечку сарадњу и корисницима олакшали претрагу библиотечких јединица +++		Проблем заштите ауторских права код електронских издања ++ Уџбеници и други наставни материјали су интелектуална својина аутора и треба спречити њихово недозвољено копирање и умножавање и ван Факултета +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Израда плана набавке литературе на САС Биолошки лекови	Периодични састанци наставника на САС Биолошки лекови	Наставници на САС Биолошки лекови	континуирано	Извештаји о ажурирању литературе

Показатељи и прилози

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Р. б.	Библиотечке јединице	Број
1.	Књиге на српском језику	
2.	Књиге на страним језицима	11
3.	Књиге на језицима националних мањина	
	УКУПНО	
1.	Монографије на српском језику	
2.	Монографије на страним језицима	
3.	Монографије на језицима националних мањина	
	УКУПНО	
1.	Часописи на српском језику	
2.	Часописи на страним језицима	
3.	Часописи на језицима националних мањина	
	УКУПНО	
1.	Уџбеници на српском језику	3
2.	Уџбеници на страним језицима	
3.	Уџбеници на језицима националних мањина	
	УКУПНО	
	СВЕГА	14

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Редни број	Назив опреме	Број
1	Информатичке лабораторије/учионице	7
2	Рачунари у кабинетима наставника и сарадника	387

3	Рачунари у службама	50
4	Рачунари у салама за предавања	90
5	Сервери	16
6	Видео бимови	20
7	Опрема за студије на даљину	2
8	Штампачи	95
9	Скенери	27
10	Wi-Fi access point уређаја	32
	Остало	/

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима - Правилник о издавачкој делатности.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету, доступан на интернет страници Факултета (са редним бројевима) (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Izdava%C4%8Dka%20delatnost/Katalog%20izdanja%202022.pdf>).

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи.

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Орган управљања и орган пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом Факултета (Прилог 10.1) у складу са законом.

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета, а орган пословођења је декан који руководи радом Факултета и заступа га пред трећим лицима. Декан Факултета је наставник Факултета у звању редовног професора и за свој рад одговара Савету Факултета

Декану Факултета у раду помажу продекани изабрани из реда наставника, а обављају послове из домена: наставе, последипломске наставе и континуиране едукације, науке и међународне сарадње и финансија. Прodeкан за последипломску наставу и континуирану едукацију је задужен за послове у оквиру наставне делатности везане за докторске и специјалистичке академске студије и специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника; продекан за финансије за организацију логистичке подршке наставној, научноистраживачкој, здравственој и стручној делатности.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга декан може пренети на лица са посебним овлашћењима и одговорностима и друга лица запослена на Факултету.

Стручни органи на Факултету су Наставно-научно веће и Изборно веће.

Структура и организационе јединице Факултета, делокруг рада организационих јединица, њихова координација и контрола су утврђени Статутом Факултета и актом о систематизацији, односно Правилником о организацији и систематизацији послова на Факултету (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Dokumenti/Pravilnici/2022/Pravilnik%20o%20organizaciji%20i%20sistemizaciji%20poslova.pdf>), у складу са законом.

Правилник о организацији и систематизацији послова на Факултету (у даљем тексту: правилник) садржи одредбе којим се ближе уређује организација Факултета, руковођење организационим деловима, овлашћења и одговорности руководиоца унутрашњих јединица и друга питања од значаја за организацију и рад Факултета, а који се у периоду од 2016. године до 2018. године неколико пута мењао. Потребу за изменама овог акта иницирале су, са једне стране, потреба Факултета да се усклађује са важећим стандардима и врши измене у организационој структури, а са друге стране измене у законодавству везане за високо образовање, рад јавног сектора и систем јавних служби у оквиру којег се налазе и институције високог образовања.

Почев од 2013. године рад јавног сектора и систем јавних служби којем припада и Факултет се огледа кроз потпуно нов законодавни оквир у оквиру којег су донета општа правна акта и то: 1. Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава којим се за ново запошљавање одређених категорија запослених захтева спровођење поступка пред Комисијом Владе Републике Србије, 2. Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору који је донет 2015. године у циљу спровођења рационализације чији је крајњи циљ достизање утврђеног максималног броја запослених у јавном сектору, 3. Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину којом је Факултету утврђен максималан број од 311 запослених, а за 2017. годину утврђен максималан број од 306 запослених, 4. Закон о запосленима у јавним службама и 5. Уредба о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама, која је дефинисала називе и типичан опис посла на сваком радном месту предвиђеним овим каталогом.

У овом периоду је донет и Закон о високом образовању који је иницирао потребу доношења Статута Универзитета у Београду, а након ступања на снагу истог и обавезу доношења новог Статута Факултета. Израда новог Статута Факултета је поверена радној групи, а касније Статутарној комисији, која је након спроведене јавне расправе на Факултету предлог Статута упутила стручном органу Факултета на усвајање за седницу која је заказана за 27.12.2018. године.

Имајући у виду све претходно изнето, Факултет је у месецу марту 2018. године донео правилник усклађен са важећим одредбама претходно наведених закона и подзаконских аката на који је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (у даљем тексту: министарство) дало сагласност. Након ове сагласности, Факултет је у месецу септембру 2018. године израдио измене и допуне правилника и проследио га ресорном министарству на давање сагласности.

Сходно овим изменама и допунама правилника, организациону структуру Факултета чине следеће организационе целине:

1. Радна јединица „Катедре“ коју чини 19 катедри у оквиру којих се обавља образовно-научни рад из наставних предмета за које је катедра основана, одређени послови из стручне и здравствене делатности као и административни и технички послови у циљу реализације истих и то за: аналитику лекова; аналитичку хемију; ботанику; броматологију; медицинску биохемију; микробиологију и имунологију; органску хемију; општу и неорганску хемију; патобиологију; социјалну фармацију и фармацеутско законодавство; токсикологију „Академик Данило Солдатовић“; фармацеутску хемију; фармакогнозију; фармакологију; фармакокинетику и клиничку фармацију; фармацеутску технологију и козметологију; физиологију; физику и математику; физичку хемију и инструменталне методе.
2. Радна јединица „Лабораторије“ коју чине лабораторије у којој се обављају послови из области наставне, научноистраживачке, стручне и здравствене делатности за потребе Факултета и потребе других правних и физичких лица и то за: испитивање и контролу лекова; контролу биљних сировина и биљних лекова; испитивање намирница, дијететских суплемената и дијететских производа; токсиколошка испитивања; фармацеутско-технолошка испитивања; медицинско-биохемијске анализе; фармакологију; фармакокинетичка испитивања и студије биолошке еквивалентности; козметологију и дермофармацију; микробиолошка испитивања; рад са експерименталним животињама.
3. Радна јединица „Центри“ у оквиру којих се обављају послови везани за реализацију научноистраживачких пројеката у оквиру међународне сарадње, пројеката научне сарадње са другим правним лицима, организација семинара, курсева у циљу оспособљавања кадрова путем перманентног образовања и иновације знања, пружање услуга из области здравствене делатности, а коју чине центри за: континуирану едукацију; развој фармацеутске и биохемијске праксе; индустријску фармацију; токсиколошку процену ризика; лабораторијску анализу; биолошка испитивања; лабораторијску медицину; козметологију и дермофармацију; експерименталну и примењену физиологију; међулабораторијска поређења.
4. Радна јединица „Заједничке службе“ у оквиру које се налазе одсеци и службе у којима се обављају стручни, административни и технички послови који су од заједничког интереса за рад Факултета, а којом координира и руководи секретар Факултета. У оквиру ове радне јединице налазе се одсеци за: правне и опште послове; наставу и студентска питања; материјалне и финансијске послове; комерцијалне послове; одржавање објекта и службе за: библиотеке и музејске послове; информационе технологије; обезбеђење Факултета.

Шематски приказ организационе структуре је представљен као Прилог 10.1.

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање Факултетом првенствено кроз настојање да се уочене слабости превазиђу кроз измену општих правних аката, израду одговарајућих процедура и упутстава.

Мере за унапређење организације и управљања Факултетом су спровођене путем израде стандардних оперативних процедура пословних процеса на Факултету, континуитету у примени пословно информационог система FIMES и FIS, а новину представља увођење софтвера за управљање документима у пословним процесима под називом: „Document Management System“ (DMS).

У току 2017. године Факултет је израдио План интегритета Факултета у оквиру којег је сагледана потреба Факултета за инкорпорирањем мера побољшања за управљање ризиком од корупције сходно захтевима Агенције за борбу против корупције и обавезао се да у задатим роковима мере побољшања уврсти у опште акте Факултета.

10.4. Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада кроз различите видове усавршавања – похађања предавања, семинара и курсева, учешћа у јавним расправама, радним групама и подстицању сарадње са различитим институцијама које су од интереса за рад Факултета.

Унапређење квалитета рада ненаставног особља се огледа кроз едукације које запослени похађају у циљу повећавања компетенција које континуиране измене у законодавству, стандардима и захтевима за обављање послова и задатака на радним местима захтевају.

Управљачко и ненаставно особље је у овом периоду веома активно учествовало у јавним расправама које су се тичале предложених нових законских решења из области високог образовања, научноистраживачке делатности, здравствене заштите, рад јавног сектора и давало конкретне предлоге за измену истих.

Значајно унапређење пословања је представља увођење система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008, а усвојеним стандардним оперативним процедурама QMS-а установљене су нове активности које су утврдиле обавезу документовања различитих процеса. У циљу континуираног одржања нивоа квалитета великог броја процеса документованих процедурама QMS-а, организована је обука за запослене који су обучени за интерне провериваче.

Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља утврђени су Законом и правилником који се налази на интернет страници Факултета.

Ненаставно особље запослено на Факултету је распоређено у Радној јединици „Заједничке службе“ у оквиру стручних служби (одсека и служби) и Радној јединици „Катедре“ у оквиру 19 катедри и обавља стручне, административне, техничке и помоћне послове који су у функцији обезбеђивања обављања делатности Факултета.

Број ненаставног особља запосленог на Факултету се почев од 2013. године константно смањује, имајући у виду да је те године Влада Републике Србије донела Уредбу о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14, 22/15, 59/15, 62/19 и 50/20), која је престала да важи доношењем Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020) али су и даље остала решења која ограничавају могућност запошљавања у наредном периоду све док је уредба на снази.

Категорија запослених на чије се запошљавање ова уредба односи је управо категорија којој припада ненаставно особље, тако да се услед смањења броја запослених због природног одлива и немогућности запошљавања на појединим непопуњеним радним местима, Факултет суочава са трајном упражњености на истим. О свему овоме говори податак да почев од 2014. године на Факултету није било запошљавања ненаставног особља на неодређено време па све до 2019. када је на основу детаљне анализе и снимка стања од стране руководства било неопходно у

циљу адекватног функционисања Факултета примити одређен број асистената и ненаставног особља. Тако је током 2019., 2020., 2021. и 2022. године у стални радни однос на основу Закључка Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава примљено укупно 13 (тринаест) запослених ненаставног особља. Такође, у наведеном периоду примљено је и 29 асистената.

Такође, треба напоменути и чињеницу да у систему којем припада Факултет, напредовање ненаставног особља никада није постојало, уколико се под напредовањем подразумева систем кретања кроз платне групе и разреде. Једини вид напредовања је омогућен кроз прелазак са једног радног места на друго у случају када запослени испуњава услове у погледу захтеване стручне спреме за радно место које је више вредновано. У овом периоду неколико запослених на Факултету је услед увођења нових радних места у правилник и стицања адекватне дипломе, распоређено на радна места која су више вреднована од оних на којима су се до тада налазили.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката, првенствено кроз Анкету о вредновању наставног процеса и студијских програма.

У претходном периоду се спроводио већи број анкета у коју се убраја анкета задовољства запослених и анкета у оквиру које је ненаставно особље оцењивало компетенције ненаставног особља запосленог у РЈ „Заједничке службе“, а ове анкете су показале задовољство радом управљачког и ненаставног особља које је било испитивано.

Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела 2022. године анкетање електронским путем међу свршеним студентима специјалистичких академских студија (САС) модул Биолошки лекови на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду.

Упитник је припремљен по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*.

Анкетитани студенти сматрају да је квалитет рада органа управљања у потпуности адекватан, према мишљењу већине (90%), или задовољавајући (10%). Такође, квалитет рада стручних служби је оцењен као у потпуности адекватан (80%) или као задовољавајући (20%)(Прилог 10.2.).

На Факултету је усвојена и стандардна оперативна процедура која омогућава свим запосленим да закажу разговор са руководством и упуте своје похвале и примедбе на рад руководства и запослених.

У Скриптарници Факултета и Одсеку за наставу и студентска питања постоје књиге утисака у коју студенти могу забележити своја запажања.

Заинтересовани субјекти ван Факултета свој утисак о Факултету, управљачком особљу и запосленим могу стећи кроз реализацију различитих облика сарадње, који се у крајњем виду огледају кроз продубљивање сарадње као и наградама и плакетама додељених Факултету за различите доприносе (развој високог образовања, раду и развоју факултета, сарадњу и допринос унапређењу фармацеутске струке и др.).

Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију и настоји да и поред великих проблема који има у вези са запошљавањем истог обавља делатност у континуитету.

Мере Владе Републике Србије којима се ограничило ново запошљавање у јавном сектору су се одразиле и на број запослених из дела ненаставног особља на Факултету.

Након успостављања ових мера, почев од 2014. године, а у складу са установљеним поступком, Факултет се обраћао и обраћа министарству достављањем тражених образаца и образложења у циљу добијања одобрења за попуну радних места али без успеха. У овом периоду, на

Факултету је дошло до знатног смањења броја запослених из реда ненаставног особља, а тај број је смањен углавном услед природног одлива, што је резултирало чињеницом да су нека радна места од виталног интереса за рад Факултета остала упражњена. У складу са овим, због стицања услова за одлазак у пензију једног броја техничког и помоћног особља на катедрама и одласка са Факултета, извршена је прерасподела преосталих кадрова из категорије техничког и помоћног особља између катедри, а без новог запошљавања. Све ово је довело до веома отежаног обављања посла у организационим јединицама којима припадају та радна места, из чега произилази чињеница да један запослени обавља послове за више колега.

Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. Усавршавање на професионалном плану подразумева похађање курсева, семинара и предавања које као резултат дају повећање компетенција, а које континуиране измене у законодавству, стандарди и захтеви за обављање послова и задатака на радним местима захтевају. Ненаставно особље је у овом периоду похађало обуке везане за примену нових законских решења у пракси, успостављање система DMS на Факултету, курс енглеског језика креиран за административне службенике на Универзитету у Београду и др. С тим у вези усвојена је и стандардна оперативна процедура Оспособљавање и развој компетенција запослених, а резултат њене примене представља развијање компетенција запослених која се евидентира кроз документоване извештаје.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно;

++ - средње значајно;

+ - малозначајно;

0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Дефинисаност организационе структуре +++ 2. Уведен систем менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008 +++ 3. Израђена нова интернет страница Факултета +++ 4. Повећан број представника ненаставног особља којеучествујеу различитим врстама обука ++		1. Унапређење обучености и мотивација ненаставног особља +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости

1. Непостојање могућности напредовања ненаставног особља +++	1. Ограничавање запошљавања у јавном сектору +++
2. Неукључивање ненаставног особља у пројекте и поједине активности +++	2. Тешка економска ситуација +++
	3. Одлив ненаставног особља ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Континуирано унапређивање ненаставне подршке	Обука ненаставног кадра	Секретар Факултета	континуирано	Направљен годишњи план обуке ненаставног особља 10% запослених који годишње похађају обуке
Прелазак на outsourcing, где је то исплативо	Преиспитивање могућности уговорног ангажмана	Декан Продекан за финансије Секретар Факултета	континуирано	Студија изводљивости

Показатељи и прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица укључених у САС Биолошки лекови

Р. б.	Назив организационе јединице	Радно место	Матични број	Име, средње слово, презиме	Квалификација
1.	Одсек за материјалне и финансијске послове	Руководилац Одсека за материјалне и финансијске послове	1907978798917	Винка Бијелић	ВСС
2.	Одсек за наставу и студентска питања	Референт	2505968727216	Ружица Јевремовић	ССС
3.	Одсек за правне и опште послове	Архиватор	1503979787613	Мирјана Синановић	ССС

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе, доступан на интернет страници Факултета www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Прилог 10.3. Статут високошколске јединице, доступан на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 10.4. Правилник о систематизацији доступан на интернет страници Факултета, <http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Dokumenti/Pravilnici/2022/Pravilnik%20o%20organizaciji%20i%20sistemizaciji%20poslova.pdf>

Стандард 11. Квалитет простора и опреме

Комплекс Факултета обухвата зграду Факултета која се састоји из више грађевинских целина повезаних комуникационим просторима и земљиштем површине око 6,9 хектара. Наставна, научноистраживачка, здравствена и стручна делатност, стручни, административни и технички послови се обављају у згради Факултета у оквиру: 4 (четири) амфитеатра, 19 (деветнаест) катедри у чијем саставу се налазе припадајуће лабораторије и 9 (девет) библиотека, 48 (четрдесет осам) кабинета наставника, лабораторија у оквиру РЈ „Лабораторије“, Учионице, Свечане сале, Виваријума, Рачунарске сале, Рачунарске учионице, Симулирајуће апотеке и просторија за рад запослених у стручним службама које обављају стручне, административне и техничке послове. Табеларни приказ простора Факултета је приказан у Табели 11.1.

Студентима Факултета је омогућено да користе: Интернет салу, Централну библиотеку у чијем саставу се налази и читаоница, услуге Скриптарнице, услуге фотокопирнице, централну гардеробу, гардеробне ормане и ресторан студентске исхране. Студентски парламент и студентске организације користе посебну просторију за свој рад.

Наставнички кабинети и канцеларије у којима стручне службе обављају послове су опремљени савременом рачунарском опремом која подразумева осим рачунара и штампаче, скенере и фотокопир апарате у зависности од реалних потреба стручне службе.

У згради Факултета се налази и Музеј за историју фармације који је смештен у посебној просторији у којој се чувају експонати и бројна архивска грађа везана за историјат фармације, као и Галерија музеја за историју фармације, која је омогућила да се део експоната музеја тематски обради, изложи и постане доступнији стручној и општој јавности која посећује Факултет. Збирка музеја је 1948. године стављена под заштиту државе као културно благо, а имајући у виду њен значај, Факултет је након вишегодишњег залагања, ове године добио решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности музеја у оквиру Факултета од стране Министарства културе и информисања Републике Србије.

У холу Факултета је постављен Инфо киоск у циљу информисања посетилаца Факултета о локацији запослених на Факултету, а у портирници је инсталиран нов систем видеонадзора.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Амфитеатри су опремљени (пored класичне опреме) LCD пројекторима са пројекционим платнима, а амфитеатри 1 и 2 и са савременом разгласном техником. Инсталирана је интерактивна табла и пројектор у амфитеатру 3. Рачунарска сала, Учионица и Рачунарска учионица су опремљене рачунарском опремом уз могућност употребе интернета, са укупно 96 места. У Интернет сали се налази 30 компјутера. Постављен је разглас у холу Факултета испред амфитеатара у циљу омогућавања лакше прозивке студената у испитним роковима.

Простори у којима се изводи практична настава су опремљени лабораторијском, аналитичком, мерном и другом специфичном опремом.

Рачунарски центар је опремљен серверима и другом компјутерском опремом, а у овом периоду су набављена два домен контролер сервера који су заменили постојеће домен контролере старе десет година.

Факултет континуирано прати и сходно својим могућностима усклађује своје просторне капацитете са потребама наставног процеса и бројем студената. У овом периоду поред редовног одржавања зграде Факултета извођени су радови на електро постројењима и инсталацијама, водоводу, канализацији и вентилационим системима; поправка и преправка канцеларијског и лабораторијског намештаја и израда новог намештаја у радним просторијама; вршене су набавке и уградња одговарајућих клима уређаја; извршене су адаптације кабинета и

канцеларија на неколико катедри; адаптације лабораторија; извођени су столарски, лимарски, браварски, керамичарски и подопологачки радови.

Факултет континуирано прати и усклађује опрему са потребама наставног процеса. У периоду од 2016. године до 2018. године настављено је сервисирање опреме и инсталација као и набавка рачунарске, канцеларијске и лабораторијске опреме као и набавка аналитичких и мерних инструмената и опреме за потребе наставне и научноистраживачке делатности. На интернет страници Факултета се налази и каталог опреме (Табела 11.2).

Факултет је за потребе лабораторија набавио следећу опрему и то: HPLC систем, комору за испитивање стабилности лекова, систем за генерисање пречишћене воде, рефрактометар, сушницу и титратор, рН метар, техничку вагу, два инкубатора ; за потребе последипломске наставе и научноистраживачког рада набављени су уређаји од којих су неки: HPLC систем, UV/VIS спектрофотометар, уређај за таблетирање, уређај за мешање прашкова, за полуаутоматско ручно пуњење тврдих капсула, за израду и мешање получврстих препарата, уређај за хомогенизацију, апарат са проточном ћелијом за испитивање брзине растварања, комора за растварање сирупа за диспензор; набављене су и магнетне мешалице, пехаметри, фрижидери, купатила.

Имајући у виду да је Факултет у сталној потражи за адекватним средствима којим би се санирала зграда и кров, и у овом периоду је настављено са аплицирањем за програме расподеле инвестиционих средстава код надлежних институција али без успеха.

У овом периоду израђено је неколико пројеката за које ће се у наредном периоду расписати тендери а односе се на климатизацију амфитеатра, реконструкцију фасаде, крова, Лабораторије за рад са експерименталним животињама и санације неколико простора на Факултету.

На САС Биолошки лекови, студенти несметано користе све ресурсе простора и опреме факултета.

Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

У циљу бољег информисања запослених, студената и шире јавности о свим активностима на Факултету, нових прописа који обавезују јавне институције да објављују податке о свом пословању и презентације на енглеском језику, израђена је нова интернет страница Факултета на српском и енглеском језику. На Интернет страници Факултета се налазе сви релевантни подаци везани за организацију и делатност Факултета, као и Информатор о раду Факултета који се ажурира сваког месеца. Имајући у виду да интернет страница Факултета презентује Факултет, надлежне функције Факултета имају обавезу да сходно додељеним надлежностима достављају информације Редакцији сајта која је једина надлежна за постављање и ажурирање свих информација. У овом периоду су уведене нове рубрике са подацима о пензионисаним наставницима и професорима емеритусима, постављена је интернет књижара, као и алумни страница, а у плану је завршетак рубрике у оквиру које би се налазили подаци везани за све наставнике који су вршили функцију декана Факултета од његовог оснивања.

Факултет је прикључен на *Eduroam* сервис (бесплатан сервис за приступ интернету) обезбеђен од стране Академске мреже Србије (АМРЕС) који омогућава свим запосленим и студентима приступ интернету преко приступних тачака које су распрострањене широм света, а током 2016. године је значајно проширена покривеност *Eduroam WiFi* мреже коју чини 28 *access point*-а чиме су покривени сви битнији простори у којима бораве запослени и студенти.

Велико унапређење у раду запослених и Службе за информационе технологије представља бесплатан прелазак на *Windows 10* са старијих верзија; постављање *Windows Deployment Services* система на домен контролерима који омогућава брзу инсталацију рачунара. Набављени су и уграђени SSD дискови за лаптоп рачунаре по амфитеатрима. Направљен је прелаз са старог

репозиторијума СУПА на платформу за е-учење, тако да сваки студент има кориснички налог за пријављивање и мора бити уписан на сваки курс

У овом периоду Факултет је завршио са имплементацијом *Office 365 Education*, мигрирао е-маил налоге запослених на овај систем, а у току наредне године је планирана израда е-маил налога за студенте.

Такође, Факултет је обезбедио сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ значајним страним и домаћим стручним и научним часописима, на Факултету а и од куће.

Опредељеност Факултета у промоцији *e-learning*-а показује и чињеница да је на Факултету у 2017. години одржан седми *Moodle Moot* скуп (*7th WeB&Serbian Moodle Moot 2017*) посвећен коришћењу платформе за е-учење, који је окупио стручњаке из региона, а запослени у Служби за информационе технологије су имали активну улогу у реализацији скупа.

На Факултету се налази неколико просторија опремљених савременим уређајима које студентима и запосленим омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга као што су фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала и то: Скриптарницу у којој се осим продаје наставне литературе и канцеларијског материјала врши услуга фотокопирања, Фотокопирницу у којој се обавља услуга фотокопирања и Рачунски центар (у саставу Службе за информационе технологије) у којем је омогућено слање е-маил порука, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала за потребе запослених и студената.

У време пандемије корона вируса Факултет је обезбедио *on line* наставу преко *Webex* платформе.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

- +++ - високо значајно
- ++ - средње значајно
- + - малозначајно
- 0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	О	Могућности
	- Одговарајућа и савремена опрема која обезбеђује квалитетно извођење наставе, научноистраживачког рада +++ - Адекватно опремљене рачунарске учионице са довољним бројем места за извођење наставног и научноистраживачког рада +++ - Континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама делатности Факултета ++		Аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова ЕУ+++
W	Унутрашње слабости	Т	Опасности/Слабости
	- Неадекватна искоришћеност просторних капацитета у односу на укупну површину и укупан број студената и запослених (велике површине комуникацијских простора)+++ - Неадекватност пројектованих капацитета за на-пајање просторија електричном енергијом и сигурносних система (повећано оптерећење прикључивањем нове опреме) +++ - Недовољна искоришћеност опреме ++		Проблеми у финансирању високог образовања од стране ресорног министарства +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Унапређење простора и опреме, као и ИТ опреме, сервера	Преиспитивање проблема простора и капацитета и предлог нових мера у складу са финансијама	Декан Продекан за финансије Одсек за одржавање објекта	континуирано	Извештај са предлогом нових мера
	Анализа реализације инвестиционог и текућег улагања и докумената који подржавају ове активности	Декански колегијум Одсек за одржавање објекта	континуирано	Извештаји и стандардне оперативне процедуре

Табела 11.1. Табеларни приказ простора на Факултету који је од значаја за студенте студијског програма САС Биолошки лекови

Укупна бруто површина у установи*		m ²		
	Просторија	Ознака	Број места	Површина (m ²)
	Амфитеатри, слушаонице			
1.	Амфитеатар 1	СП 10,11,12	470	576
2.	Амфитеатар 2	СП 6,7	220	256
3.	Амфитеатар 3	СП 4	100	118
4.	Амфитеатар 4	СП 5	100	118
	Укупно:		890	1068
	Компјутерске лабораторије			
1.	Компјутерска учионица (А5)	ДС 008	36	90
2.	Рачунарска учионица	АС	30	113,4
3.	Интернет сала	СП 14	32	52,00
4.	Рачунарска учионица	А 002	32	63,00
	Укупно:		130	318,4
	Читаонице-библиотеке			
1.	Читаоница – централна	А 010/1	54	96
2.	Библиотека – централна	А 010		117
	Укупно:			213
	Канцеларије, стручне службе			
1.	Архива	УП/1		24,60
2.	Одсек за одржавање објекта	УП/3		24,45
3.	Шалтер служба	УП/5		38,50
4.	Одсек за наставу и студентска питања	УП/6		24,45
5.	Одсек за наставу и студентска питања	УП/7		24,95
6.	Продеканска соба	УП/8		24,65
7.	Продеканска соба	У1/1		24,65
8.	Пословни секретар	У1/2		24,95
9.	Декан	У1/3		24,45
10.	Секретар	У1/4		24,65
11.	Одсек за комерцијалне послове	У1/5		24,95
12.	Одсек за материјалне и финансијске послове	У1/6		24,45
13.	Одсек за материјалне и финансијске послове	У1/7		24,65
14.	Одсек за материјалне и финансијске послове	У1/8		24,95
15.	Одсек за материјалне и финансијске послове	У1/9		24,45
16.	Центар за континуирану едукацију	УС/6а		18,00
	Укупно			401,75
	Просторије за посебне намене			
1.	Фотокопирица	УС/2		25,00
2.	Скриптарница	ВС/1		24,00
4.	Рачунски центар	УС		60,00
6.	Свечана сала		40	85,25
	Укупно:			194,25
	Лабораторије и кабинети:			
1.	Лабораторија	А 001	24	40,50
2	Кабинет наставника и библиотека Катедре за микробиологију и имунологију	А 005		70,33
	Укупно:			110,83
Укупна површина свих наведених простора:				2.306,23

Показатељи и прилози

Табела 11.2. Каталог опреме, доступно на интернет страници Факултета, <http://www.pharmacy.bg.ac.rs/nims/224/katalog-opreme/>

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе - није применљиво за студијски програм САС Биолошки лекови.

Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Студенти су укључени у рад Факултета и процес обезбеђења Факултета кроз своје изабране представнике у органима управљања, бројним Комисијама, Већима година, као и кроз сопствене видове организовања и различите студентске организације. Студенти учествују у готово свим активностима самовредновања и унапређења квалитета, директно или преко својих представника, а у неким од тих процеса њихова улога је веома значајна. Студенти су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (заступљеност 11%). Као чланови Комисије студенти активно учествују у изради бројних докумената и покретању иницијатива који су у делокругу Комисије. Одлука о учешћу студената у Комисији дат је у Прилогу 13.1. Такође, студенти су чланови и следећих комисија: Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе (29%), Комисије за праћење и унапређење последипломских студија (25%), Дисциплинске комисије (33%), Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања (40%), Комисије за доделу додатних ЕСПБ (67%), Етичке комисије (20%). О учешћу студената у унапређењу квалитета наставних планова говори и чињеница да су у састав радних група за акредитацију оба студијска програма, које су образоване 2017. године такође ушли студенти, при чему су чинили више од 20% чланства радних група за оба студијска програма. У састав КПУКПН која је образована 2014. године улазе и студенти последипломских студија (25%) чиме су и студенти овог вида студија добили прилику да учествују у обезбеђењу квалитета на Факултету. Одлуке о учешћу студената у набројаним комисијама и радним групама дати су у Прилогу 13.1. Већа година чине, поред наставника и сарадника, по два студента са сваке године студија, што је дефинисано Статутом Факултета. У састав Савета Факултета такође улазе студенти (4 студента). Студенти су укључени у све процесе наставе и преко Студентског парламента, што је дефинисано Статутом Факултета. Студент продекан и председник Студентског парламента редовно присуствују седницама Наставно-научног већа, а при расправљању, односно одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање ЕСПБ, у раду Већа учествује 20% представника студената, које бира Студентски парламент што је дефинисано Статутом Факултета. Студенти су узели активно учешће и у радним групама за реакредитацију студијских програма интегрисаних академских студија које су реакредитовани 2019. године. Износили су предлоге у вези распореда предмета по годинама, оптерећености студената бројем часова, релевантности броја ЕСПБ и др, чиме су у значајном мери допринели квалитету студијских програма.

Осим посредног учествовања у процесу самовредновања, преко својих представника, студенти обезбеђују и повратну информацију о квалитету појединих сегмената који су предмет самовредновања путем студентских анкета. На тај начин, студенти имају прилику да изразе своје мишљење, као и да предложе мере побољшања квалитета. Факултет периодично организује и спроводи анкете о ставовима и мишљењу студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања (Прилог 4.1).

Студенти су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (заступљеност 11%). Као чланови Комисије студенти активно учествују у изради бројних докумената и покретању иницијатива који су у делокругу Комисије. Студенти САС имају свог представника у оквиру Комисије за праћење и унапређење квалитета последипломских студија (КПУКПС). Одлука о учешћу студената у Комисији дата је у Прилогу 13.1а. Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету остварује се кроз активно учешће студената у раду бројних комисија. Студенти су чланови следећих комисија: Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (заступљеност 11%), Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе (29%), Комисије за праћење и унапређење квалитета последипломске наставе (25%), Дисциплинске комисије (33%), Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања (40%), Комисије за доделу додатних ЕСПБ (67%), Етичке комисије (20%). У састав

КПУКПН која је образована 2014. године улазе и студенти последипломских студија (27%) чиме су и студенти овог вида студија добили прилику да учествују у обезбеђењу квалитета на Факултету.

Студенти су, као чланови КПУКН и КПУКПС и преко Студентског парламента, активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Студентским анкетама о вредновању предашког рада наставника и сарадника, те анкетом о вредновању студијског програма, наставног процеса, постигнутих исхода учења, рада органа управљања и стручних служби од стране свршених студената, студентима се даје још једна могућност да изразе свој став и мишљење о свим областима које се проверавају у процесу самовредновања. Септембра 2019. године, КПУКПС спровела је анкетање активних и дипломираних студената на последипломским студијама у циљу провере квалитета студијског програма, наставног процеса и сл. Анализа резултата је дата у Прилогу 4.1 и Прилогу 5.1. На овај начин студенти учествују у процесу процене квалитета рада и дају предлоге за побољшање квалитета.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

- +++ - високо значајно
- ++ - средње значајно
- + - малозначајно
- 0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	- АктивноучешћестуденатаСАСу комисијама одговорних за обезбеђење квалитета КПУКПС +++ - За студентскепредставнике бирају се најбољи студенти+++		Сарадња са свршеним студентима, као и њиховим послодавцима ће помоћи бољем сагледавању потреба у унапређењу квалитета наставе ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	- Незаинтересованост одређеног броја студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета++ - Недовољноразвијена свест код студената о значају попуњавања анкета +++		- Могућност да се у телима и организацијама нађу студенти који ће заступати личне интересе, а не интересе студената++ - Могућност да, услед превеликог ангажовања у комисијама и телима, студент не одговори на своје редовне обавезе у настави, што доводи у питање његов кредибилитет +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Унапређење улоге студената у култури квалитета	Организовати јавне трибине и промовисати значај студентског учешћа у обезбеђењу квалитета	Сви наставници и сарадници, Студентски парламент, студент продекан	континуирана активност	Број јавних трибина и број учесника

Показатељи и прилози

Прилог 13.1.а. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета: Одлука о именовању студената у Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе – последипломских студија.

Прилог 13.1.б. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета: Одлука о именовању студената у Комисији за обезбеђење квалитета.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Процеси систематског праћења, периодичне провере као и континуирано унапређење квалитета у оквиру САС – Пуштање лека у промет, обавља се у оквиру развоја културе квалитета на Факултету. Ови процеси су праћени низом активности које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње - провере квалитета координираним од стране Комисије.

Комисија одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима које је усвојило Наставно-научно веће и који су доступни јавности, обавља периодично самовредновање у складу са Законом о високом образовању, а добијени резултати су доступни јавности на интернет страници Факултета.

За самовредновање САС-Биолошки лекови, Факултет је обезбедио све потребне податке и одговарајућу инфраструктуру, која се може видети из самог Извештаја о самовредновању, који обилује подацима добијеним из различитих извора: стручних служби Факултета које обављају стручне, административне и техничке послове; руководства Факултета; руководиоца САС; наставника и студената као и послодаваца који запошљавају фармацеуте са завршеном САС – Биолошки лекови.

Факултет има устаљену праксу да периодично упућује анкетне листиће послодавцима у којима они оцењују квалитет наших свршених студената. Анкетирање послодаваца је спроведено 2019 и 2023. године. Послодавци оцењују њихово теоријско знање, практичне вештине, организационе способности и др.

Анкета је припремљена по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*, при чему су додата потребна питања. Анкета се састојала из 15 питања (7 питања отвореног типа и 8 питања затвореног типа). Попуњавање анкете је било анонимно, са тим да су се послодавци изјашњавали о називу и делатности припадајуће компаније/установе и функцији коју у њој обављају, као и о студијском програму специјалистичких академских студија који су запослени завршили. Анализа резултата анкете о задовољству послодаваца дата је у Прилогу 4.2 овог извештаја.

Развој организационе културе квалитета подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних, истраживачких и активности у области публикаовања резултата. У складу са интернационалним стандардима, одговарајуће структуре прате и анализирају резултате научно-истраживачког рада, издавачку делатност и раде на унапређењу квалитета научне и стручне литературе чији су аутори наставници ангажовани у настави САС Биолошки лекови. Континуирано се прати и успех студената на појединачним испитима и у целини (по студијским програмима) и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање успеха студената.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломске наставе. Ова Комисија континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршиоца наставе - наставника и сарадника). Поред ове комисије у све горе поменуте процесе укључена је и Комисија за организовање и спровођење поступка студентског вредновања, која обрађује резултате студентског вредновања и доставља их Комисији.

Евалуацију и преиспитивање обавља Комисија за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања кроз интерне провере и самовредновање сходно процедури и плановима свог рада, а према правилнику о раду ове комисије.

На Факултету се редовно обављају интерне провере. Прва интерна провера је била 2014. године, када је и формиран Тим за квалитет. У току наредних година Тим за квалитет је једном годишње спроводио интерну проверу у оквиру радних јединица: РЈ Катедре, РЈ Заједничке службе и РЈ Лабораторије, са задовољавајућим резултатима.

Резултати самовредновања, као и налази интерних провера се редовно презентују на седницама Наставно-научног већа где се сви запослени упознају са статусом обезбеђења квалитета, а са циљем његовог континуираног унапређења.

Преко студентских представника у оквиру Комисије и студенти се редовно упознају са резултатима самовредновања Факултета са циљем подизања свести о значају функционисања система обезбеђења квалитета, а последично и побољшања у стицању знања и вештина током процеса студирања.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - малозначајно

0 - без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	Самовредновање је постало део културе квалитета ++ Успостављен <i>on line</i> систем анкетирања +++ Редовно се тражи мишљење послодаваца +++ Наставници ангажовани на САС-овима су чланови многих тела за квалитет ++		Управа Факултета даје јаку подршку даљем унапређењу система обезбеђења квалитета +++ Компетентан наставни кадар способан да се укључи у рад различитих комисија на нивоу Универзитета и заједнице ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости

Недовољно времена да се наставници поред својих обавеза посвете раду у телима за обезбеђење квалитета +++ Недостаје адекватна методологија поређења са другим високошколским установама у земљи ++	Мишљење дела студената и наставника да својим ангажовањем не могу ништа да промене у друштву +++
---	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Развој и унапређење система квалитета	Израда нових докумената о провери квалитета и корективним и превентивним мерама	Комисије за обезбеђења квалитета последипломске наставе	2024.	Израђена процедура

Показатељи и прилози

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе - Извештаји о самовредновању Фармацеутског факултета из 2008, 2010, 2012, 2015, 2018 и 2019. године на интернет страници Факултета, <http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/>